

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Uzun c. Germaniei - 35623/05

Hotărâre din 2.9.2010 [Secția a V-a]

Articolul 8

Articolul 8-1

Respectarea vieții private

Supravegherea prin GPS/satelit a unei persoane suspectată de terorism: *absența violării*

În fapt – În octombrie 1995, reclamantul și un alt bărbat (S.) au fost plasați sub supraveghere în baza deciziei judecătorului de instrucție pe motiv că aceștia erau bănuți că au participat la atentate cu bombă, comise de un grup de extremă stânga din care aceștia făceau parte. Descoperind că erau supravegheați, cei doi bărbați au încercat să se sustragă supravegherii prin distrugerea emițătoarelor care au fost instalate în mașina lui S. și evitând să-și vorbească la telefon. În decembrie 1995, Procurorul General de la Curtea Federală de Justiție a autorizat supravegherea acestora prin sistemul GPS (sistem de poziționare prin satelit) și autoritățile au instalat un receptor GPS în automobilul lui S. Reclamantul și S. au fost reținuți în februarie 1996 și ulterior, au fost găsiți vinovați de mai multe atentate cu bombă, comise între ianuarie și decembrie 1995, în baza elementelor de probă obținute grație supravegherii acestora, în special, datelor obținute prin intermediul supravegherii GPS, care a permis de a face legătura între localizarea automobilului lui S. cu locul în care au fost comise atentatele. Reclamantul a fost condamnat la 13 ani de închisoare. Curtea Federală de Justiție și Curtea Constituțională Federală au respins recursurile reclamantului. Aceasta din urmă a considerat, în special că atingerea adusă dreptului reclamantului la respectarea vieții private prin supravegherea prin sistemul GPS era proporțională, având în vedere gravitatea infracțiunilor și faptul că acesta s-a sustras de la alte măsuri de supraveghere.

În drept – Articolul 8: deși autoritățile au instalat receptorul GPS într-un autovehicul care aparține unui terț (S.), procedând astfel acestea aveau în mod clar intenția să acumuleze informații în privința reclamantului, de asemenea, dat fiind că investigațiile precedente au arătat că cei doi bărbați utilizau autovehiculul împreună. Reclamantul are deci calitatea de victimă. În plus, supravegherea prin sistemul GPS, exercitată în cazul reclamantului, a permis autorităților să strângă și să păstreze în mod sistematic datele privind locul unde se găsea reclamantul și deplasările acestuia timp de trei luni. Mai mult, autoritățile au utilizat aceste date pentru a urmări deplasările reclamantului, pentru a efectua investigații suplimentare și pentru a acumula alte elemente de probă care, ulterior, au fost utilizate în cadrul procesului. În consecință, supravegherea reclamantului prin sistemul GPS, cât și tratarea și utilizarea datelor astfel obținute, se analizează într-o ingerință în exercitarea de către reclamant a dreptului său la respectarea vieții private. Referitor la întrebarea dacă ingerința era prevăzută de lege, Curtea notează că supravegherea avea o bază legală în legislația germană*, care era accesibilă reclamantului. Referitor la întrebarea dacă prevederea în cauză era suficient de precisă pentru a satisface cerința de previzibilitate și dacă aceasta cuprindea garanții suficiente împotriva abuzurilor, nu trebui să fie apreciate în conformitate cu aceleași criterii stricte ca cele aplicate în contextul supravegherii

telecomunicațiilor**, supravegherea prin sistemul GPS a deplasărilor publice constituie o ingerință mai puțin importantă în viața privată a persoanei în cauză.

Concluzia instanțelor naționale, potrivit căreia, prevederea în cauză (care permitea fotografierea și filmarea, precum și utilizarea „altor mijloace tehnice speciale” destinate supravegherii în scopul investigării unei infracțiuni „extrem de grave”) cuprindea și supravegherea prin sistemul GPS, a constituit o evoluție previzibilă în mod rezonabil și o clarificare a legii prin interpretarea judiciară. Curtea consideră, de asemenea, că dreptul intern a oferit garanții suficiente și efective împotriva abuzurilor. În această privință, aceasta observă, în primul rând, că supravegherea prin sistemul GPS putea fi ordonată doar în privința persoanelor bănuite de o infracțiune extrem de gravă și dacă alte mijloace de localizare aveau mai puține șanse de reușită sau erau mai dificil de a fi puse în aplicare; în al doilea rând, controlul efectuat de instanțele naționale a proporționalității măsurii, a remediat absența în lege a limitei duratei unei supravegheri; în al treilea rând, nu era necesar ca legislația să prevadă eliberarea de către un organ independent a autorizației prealabile de supraveghere în măsura în care competența instanțelor penale de a efectua un control judiciar ulterior al legalității unei asemenea supravegheri (și să excludă elementele de probă obținute în mod ilegal), oferea o protecție suficientă împotriva arbitrarului și, în cele din urmă, aplicarea de către instanțele interne a principiului proporționalității, a oferit o protecție suficientă pentru a împiedica ca reclamantul să fie supus unei supravegheri totale rezultată/reieșită din luarea de măsuri neordonate de diferite autorități. Prin urmare, ingerința în exercitarea de către reclamant a dreptului său la respectarea vieții sale private, era prevăzută de lege.

Această ingerință urmărea scopuri legitime, și anume protecția securității naționale, a siguranței publice, a drepturilor victimelor, precum și prevenirea infracțiunilor. De asemenea, aceasta era proporțională: supravegherea prin sistemul GPS a fost ordonată doar după ce alte măsuri de investigare, care aduc o mai mică atingere vieții private, s-au dovedit a fi neefective și această măsură a fost aplicată în timpul unei perioade relativ scurte (aproximativ trei luni) și a afectat reclamantul doar dacă acesta se deplasa în autovehiculul complicei sale. Prin urmare, reclamantul nu a fost supus unei supravegheri totale și exhaustive. Deoarece investigația se referea la infracțiuni foarte grave, Curtea consideră că supravegherea reclamantului prin sistemul GPS era necesară într-o societate democratică. Având în vedere această concluzie, nicio problemă distinctă nu se pune sub aspectul articolului 6 § 1.

Concluzie: absența violării (unanimitate).

* Articolul 100 lit. c) § 1. 1 b) din Codul de procedură penală.

** A se vedea, de exemplu, *Weber și Saravia c. Germaniei* (dec.) (nr. 54934/00, 29 iunie 2006, Nota informativă nr. 88), *Liberty și alții c. Marii Britanii* (nr. 58243/00, 1 iulie 2008, Nota informativă nr. 110), și *Kennedy c. Marii Britanii* (nr. 26839/05, 18 mai 2010, Nota informativă nr. 130).

© Consiliul European/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului European (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a

Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reprodusă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul Fiduciar pentru Drepturile Omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.